

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง

ดร. จิตฤดี วีระเวสส์
อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๖

เขตอำนาจศาล

มาตรา ๑๕๗

มาตรา ๑๕๗ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีอาญาให้ยื่นฟ้องต่อศาลใดศาลหนึ่งที่มีอำนาจตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือ กฎหมายอื่น”

โทษทางอาญา

ป.อ. มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า “โทษสำหรับผู้กระทำความผิดมีดังนี้

โทษทางอาญา

01

ประหารชีวิต

02

จำคุก

03

กักขัง

04

ปรับ

05

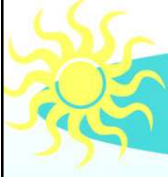
ริบทรัพย์สิน

โทษทางอาญา (ต่อ)

ตัวอย่าง

- ✿ เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดกฎหมายที่มีโทษทางอาญา แต่เปลี่ยนเป็นใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทน
- ✿ การฟอกเงิน
- ✿ การรู้ว่ามียาหรือจะมีค่าล้างพิทักษ์ตนแล้วยักย้ายทรัพย์สินโดยทุจริต

การฟ้องคดีอาญาต่อศาล

การฟ้องคดีอาญาต่อศาลใดศาลหนึ่งที่มีอำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๗ แบ่งออก ๒ กรณี

ศาลที่มีอำนาจตามมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ เรียกว่า เขตศาล

A โดยหลักแล้ว ความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้น

B อาจมียกเว้นหลายประการ เช่น ให้ชำระที่ศาลในท้องที่ที่จำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับ หรือให้ชำระที่ศาลในท้องที่ที่มีการสอบสวน หรือโอนคดี

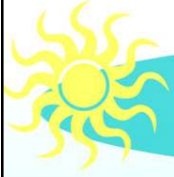

การโอนคดี

มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน ป.วิ.อ. มาตรา ๒๖ เมื่อปี ๒๕๕๕ ว่า

“หากว่าตามลักษณะของความผิด ฐานะของจำเลย จำนวนจำเลย ความรู้ดีของประชาชนส่วนมากแห่งท้องที่นั้น หรือเหตุผลอย่างอื่น อาจมีการขัดขวางต่อการไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา หรือน่ากลัวว่าจะเกิดความไม่สงบหรือเหตุร้ายอย่างอื่นขึ้น หรืออาจเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ที่สำคัญอื่นของรัฐ เมื่อโจทก์หรือจำเลยร้องขอ หรือศาลที่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อประธานศาลฎีกาขอให้โอนคดีไปศาลอื่น ถ้าประธานศาลฎีกาเห็นควรอนุญาต ก็ให้สั่งโอนคดีไปยังศาลดังที่ประธานศาลฎีการะบุไว้ คำสั่งของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด”

แสดงว่าเป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ศาลทำความเห็นในการโอนคดีได้ ไม่ใช่เฉพาะโจทก์หรือจำเลยที่ต้องร้องขอเท่านั้น

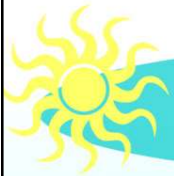

การโอนคดี (ต่อ)

คำสั่งศาลฎีกาที่ ๒๗๕๖/๒๕๓๗ คดีอุทธรณ์นี้มีจำนวนจำเลยผู้ถูกฟ้องว่าร่วมกันกระทำผิดถึง ๑๗ คน และทุกคนล้วนเป็นเจ้าของงานตำรวจผู้มีอำนาจหน้าที่อยู่ในท้องที่เกิดเหตุทั้งสิ้น ซึ่งพิจารณาตามเหตุผลแล้ว จำเลยย่อมมีพรรคพวกมากและมีอิทธิพลสูงในความรู้สึกรักของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องในคดีนี้ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่เกิดเหตุ หากมีการดำเนินคดีที่ศาลจังหวัดเพชรบุรีต่อไป อาจมีเหตุมาขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาลได้ ประธานศาลฎีกาจึงอนุญาตให้โอนคดีนี้ไปพิจารณายังศาลอาญาตามคำขอของ โจทก์ทั้งสอง

หมายเหตุ

● คดีของศาลทหารไม่อยู่ในอำนาจของประธานศาลฎีกาที่จะสั่งโอนคดีตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๖ ได้ (คำสั่งศาลฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๖๖)

การโอนคดี (ต่อ)

กรณีมีกฎหมายห้ามศาลอื่นไม่ให้พิจารณาคดีที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะ แต่ศาลอื่นนั้นกลับพิจารณาพิพากษาจนเสร็จสิ้น เป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบ โอนคดีไม่ได้ ต้องเพิกถอนกระบวนการพิจารณาตั้งแต่วันรับฟ้อง แล้วคืนคำฟ้องให้โจทก์ไปดำเนินการฟ้องต่อศาลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับคดีนั้นใหม่ (ฎีกาที่ ๑๑๘๔/๒๕๖๔)

การโอนคดี (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๘๔/๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลชั้นต้น (ศาลอาญา) ภายหลังเมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางเปิดทำการแล้ว ซึ่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตฯ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “เมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบไว้พิจารณาพิพากษา” ซึ่งระบุไว้โดยเฉพาะแล้วว่า เมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเปิดทำการแล้ว ศาลชั้นต้นอื่นจะรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบไว้พิจารณาและพิพากษามีได้ **การที่ศาลชั้นต้นรับคดีไว้พิจารณาพิพากษาจึงเป็นการไม่ชอบ** และกรณีไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติศาลยุติธรรมอันศาลชั้นต้นจะใช้ดุลพินิจรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาพิพากษาได้ และศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลที่ไม่มีเขตอำนาจคดีนี้ไม่อาจโอนคดีไปยังศาลอาญาคดีทุจริตฯ ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับในเรื่องของการโอนคดีไว้ **ทั้งการที่ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตฯ มาตรา ๑๑ ว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ก็ไม่อาจนำ พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐, ๑๑, ๑๓ มาปรับใช้แก้คดีได้** เนื่องจากตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าวบัญญัติไว้ว่า “ใน พ.ร.บ.นี้ “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหารหรือศาลอื่น เมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกับศาลชั้นต้นต่างเป็นศาลยุติธรรม กรณีจึงมิใช่เรื่องระหว่างศาลตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว อันจะนำมาปรับใช้กับคดีนี้

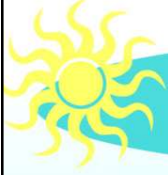
อำนาจศาล

 ศาลที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่น เรียกว่า **อำนาจศาล**

(๒.๑) พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

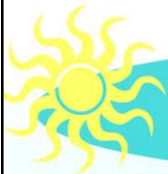
ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญามีทั้งศาลอาญา ศาลแขวง ศาลจังหวัด โดยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมจะกำหนดประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจของแต่ละศาลไว้ เช่น กรณีโจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โจทก์ต้องฟ้องยังศาลแขวง แต่ถ้าเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกเกินอัตราดังกล่าวก็ต้องฟ้องจำเลยยังศาลจังหวัด/ศาลอาญา

อำนาจศาล (ต่อ)

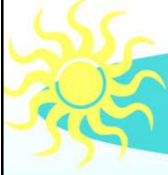
- กรณีชนะเลิศจากที่ยื่นฟ้องจำเลย คดีอยู่ในอำนาจศาลจังหวัด/ศาลอาญา ต่อมาปรากฏว่ากลายเป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลแขวง เช่นนี้ ศาลจังหวัด/ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปได้หรือไม่
- ต้องอาศัยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๕/๑ วรรคสอง อันหมายความว่า ศาลจังหวัด/ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไปได้ (ฎีกาที่ ๔๓๔๐/๒๕๔๓, ๒๘๑๗/๒๕๕๖ และที่ ๓๔๕๓-๓๕๐๒/๒๕๖๑)

อำนาจศาล (ต่อ)

เมื่อศาลจังหวัดใช้ดุลพินิจรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงไว้พิจารณาแล้ว การพิจารณาพิพากษาคดีก็จะต้องนำ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๕๕ มาใช้บังคับ

ฎีกาที่ ๒๑๙๖/๒๕๖๖ ความผิดฐานยกยอกที่โจทก์ฟ้องมีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง แม้ศาลอาญากรุงเทพใต้ซึ่งเป็นศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจรับพิจารณาคดีนี้จะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๕/๑ แต่การพิจารณาพิพากษาก็ต้องอยู่ในบังคับของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีของคดีนั้น ๆ เมื่อคดีนี้เป็นคดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง จึงต้องนำ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ ใช้บังคับแก่คดี กล่าวคือ โจทก์จะต้องฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาผิดฟ้องตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๗ เมื่อปรากฏว่าโจทก์มิได้ขอผิดฟ้อง ในการยื่นฟ้องโจทก์จึงต้องได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว มาตรา ๙ แต่ไม่ปรากฏว่าอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายได้อนุญาตให้โจทก์ฟ้องคดีนี้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

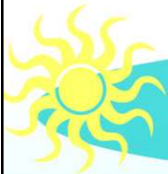

อำนาจศาล (ต่อ)

(๒.๒) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

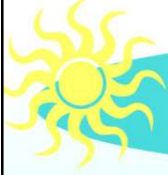
พ.ศ. ๒๕๕๕

ฎีกาที่ ๑๑๘๔/๒๕๖๔ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ ระบุว่า เมื่อศาล
อาญาคดีทุจริตฯ เปิดทำการแล้ว ห้ามศาลชั้นต้นอื่นรับคดีที่
อยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตฯ ไว้พิจารณา หากรับไว้เป็น
การไม่ชอบ จะโอนคดีก็ไม่ได้ ต้องเพิกถอนการรับฟ้องและให้
โจทก์ไปดำเนินการฟ้องต่อศาลคดีอาญาคดีทุจริตฯ ใหม่

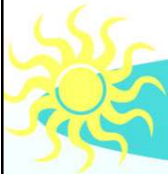
อำนาจศาล (ต่อ)

(๒.๓) พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

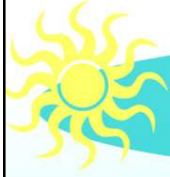
อำนาจศาล (ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๘๙/๒๕๖๐ (ประชุมใหญ่) แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติเรื่องการดำเนินคดีอาญาแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้เป็นการเฉพาะไม่มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ และมีข้อกำหนดทำนองเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาตามจำนวนที่กำหนดมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ...

อำนาจศาล (ต่อ)

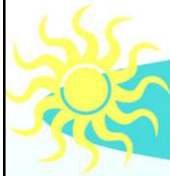
... และเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องให้ส่งคำร้องไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมี พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๓) บัญญัติรับรองให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้น จึงเป็นการกำหนดช่องทางและวิธีการนำคดีอาญาดังกล่าวขึ้นสู่การพิจารณาของศาล และกำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีไว้เป็นการเฉพาะ มีผลเป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะยื่นฟ้องคณะกรรมการ ป.ป.ช.ต่อศาลตาม ป.วิ.อ.

อำนาจศาล (ต่อ)

(๒.๔) พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘

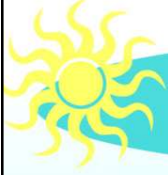
บุคคลที่ถูกฟ้องเป็นทหาร ย่อมอยู่ในอำนาจศาลทหารตาม
ธรรมนูญศาลทหาร จึงเป็นอำนาจพิจารณาของศาลทหาร
ศาลพลเรือนไม่มีอำนาจรับประทับฟ้องและดำเนินคดีนั้น
แต่ถ้าทหารกระทำความผิดร่วมกับพลเรือน ต้องขึ้นศาล
พลเรือนซึ่งคือศาลยุติธรรม

อำนาจศาล (ต่อ)

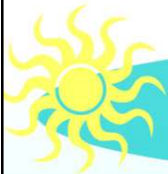
ผู้ร้อง (ทหาร) ถูกจำคุกโดยผลของคำพิพากษาของ
ศาลทหารสูงสุด แม้ผู้ร้องอ้างว่าการจำคุกดังกล่าวเป็น
การคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องจะมายื่นคำร้อง
ต่อศาลยุติธรรมให้ปล่อยผู้ร้องไม่ได้ (ฎีกาที่ ๑๐๖๕๔/
๒๕๕๕)

อำนาจศาล (ต่อ)

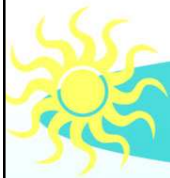
- ➔ จำเลยที่ ๑ เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ และจำเลยที่ ๒ เป็นนายทหารประทวนประจำการ โดยจำเลยทั้งสองซึ่งเบิกความเท็จในการพิจารณาคดีแพ่งของศาลพลเรือน จึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่จะพิจารณาพิพากษา (ฎีกาที่ ๑๓๓๔/๒๕๓๒)
- ➔ ถ้าในขณะที่ยื่นฟ้องปรากฏแต่แรกว่า การกระทำความผิดอยู่ในอำนาจศาลทหารที่จะพิจารณาพิพากษา ศาลพลเรือนย่อมไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณา

อำนาจศาล (ต่อ)

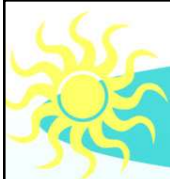
แต่ถ้าศาลพลเรือนรับประทับฟ้องไปแล้ว ต่อมาภายหลังปรากฏตามทางพิจารณาว่าเป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร ศาลพลเรือนนั้นยังสามารถพิจารณาต่อไปได้ ตาม พ.ร.บ. ชรรถมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า “คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ให้ดำเนินคดีในศาลพลเรือน เมื่อศาลพลเรือนได้สั่งรับประทับฟ้องไว้แล้ว แม้จะปรากฏตามทางพิจารณาในภายหลังว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็ให้ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้” (ฎีกาที่ ๕๕๕๕/๒๕๓๐ และที่ ๕๔๖/๒๕๒๕)

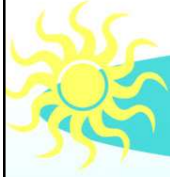
อำนาจศาล (ต่อ)

- แม็คดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร แต่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ศาลยุติธรรม โดยจำเลยไม่ได้แย้งตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ถือว่าจำเลยยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมแล้ว (ฎีกาที่ ๖๔๖๖/๒๕๕๕)
- ทหารกระทำความผิดร่วมกับพลเรือนหรือประชาชน เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลยุติธรรม เพราะเป็นคดีที่เกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน (ฎีกาที่ ๑๙๖๐/๒๕๒๗ และที่ ๑๕๑/๒๕๓๒)

อำนาจศาล (ต่อ)

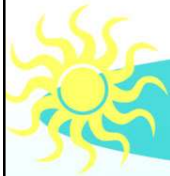
- (๒.๕) พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓
 - (๒.๖) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒
 - (๒.๗) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕
 - (๒.๘) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป
- กล่าวโดยสรุป** “เขตอำนาจศาล” มีความหมายรวมทั้งเรื่อง “เขตศาล” และ “อำนาจศาล”

แบบคำฟ้อง

มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ และมี

- (๑) ชื่อศาลและวันเดือนปี
- (๒) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย และฐานความผิด
- (๓) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ถ้าราษฎรเป็นโจทก์ให้ใส่
ชื่อตัวนามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับ
- (๔) ชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับของจำเลย

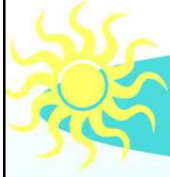
แบบคำฟ้อง (ต่อ)

(๕) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียนหรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือติดมาท้ายฟ้อง

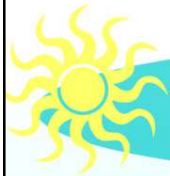
- (๖) อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด
- (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง”

แบบคำฟ้อง (ต่อ)

✿ มาตรา ๑๕๘ เป็นแบบคำฟ้องคดีอาญาทั่วไป ที่การบรรยายฟ้องของโจทก์ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ครบถ้วน หากมีการผิดพลาดบกพร่องโจทก์สามารถแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

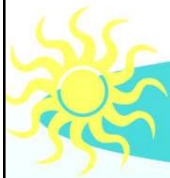
สาระสำคัญของคำฟ้อง

๑. คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ

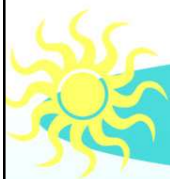
เพื่อเป็นหลักฐานชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้นคดีไปจนเสร็จสิ้นคดี แม้จะเป็นความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในศาลแขวงที่กฎหมายให้โจทก์ฟ้องด้วยวาจาได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๑๕ วรรคสอง

สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ ในมาตราดังกล่าว ยังกำหนดให้โจทก์ต้องแจ้งต่อศาลถึงชื่อโจทก์ ที่อยู่และ สัญชาติของจำเลย ฐานความผิด การกระทำที่อ้างว่า จำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลา สถานที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพอสมควรเท่าที่จะ ทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

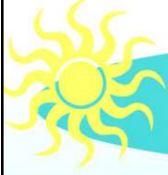

สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๑๕ วรรคสี่ ระบุว่า ในกรณีที่ โจทก์ฟ้องด้วยวาจา ให้ศาลบันทึกใจความไว้เป็นหลักฐาน และให้ คู่ความลงชื่อไว้

แสดงว่า แม้คดีที่ขึ้นศาลแขวง โจทก์จะสามารถฟ้องคดีอาญาด้วยวาจา ได้ แต่ในที่สุดแล้วศาลก็ต้องบันทึกคำฟ้องด้วยวาจาของโจทก์ไว้เป็น หนังสือ ก็เพื่อเป็นหลักฐานชัดเจนนั่นเอง (ฎีกาที่ ๔๑๓๖/๒๕๔๑ และที่ ๓๖๖๕/๒๕๕๕)

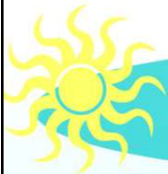

สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

(๒) คำฟ้องต้องมีรายการอันเป็นสาระสำคัญตามมาตรา ๑๕๘ (๑) ถึง (๓) ให้ครบถ้วน

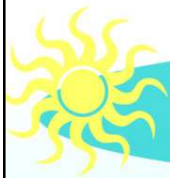
ส่วนเริ่มต้นของคำฟ้องตั้งแต่ ๑๕๘ (๑) - (๔) เป็น ส่วนที่มีความจำเป็นทางด้านงานธุรการคดี ไม่มีผลต่อการต่อสู้คดีของจำเลยเหมือนกับส่วน เนื้อหาคำฟ้องใน (๕) และส่วนท้ายคำฟ้องตาม (๖) และ (๗) ซึ่งเป็นงานด้านตุลาการ

สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

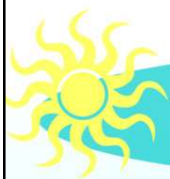
🐝 หากศาลตรวจคำฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ แล้วพบข้อผิดพลาดบกพร่องในส่วนเริ่มต้นของคำฟ้องตาม (๑)-(๔) ศาลสั่งให้โจทก์แก้ไขหรือเพิ่มเติมฟ้องให้ถูกต้องครบถ้วนได้

🐝 โจทก์ตรวจพบเจอเองก็ชอบที่จะยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๖๓, ๑๖๔ ได้ ก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษา โดยไม่ต้องพิจารณาว่าจำเลยจะเสียเปรียบหรือไม่

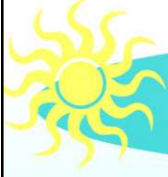
สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

- กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ แต่ระบุตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ในฟ้องหน้าแรกและลงลายมือชื่อโจทก์ท้ายฟ้องก็ถือว่าชัดเจนแล้ว ไม่จำเป็นต้องระบุว่าลายมือชื่อดังกล่าวเป็นของบุคคลใดอีก (ฎีกาที่ ๖๖๖๓/๒๕๕๐)
- กรณีนิติบุคคลเป็นคู่ความ ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อผู้แทนนิติบุคคลหมดทุกคน (ฎีกาที่ ๙๙๓๑/๒๕๔๓)
- กรณีระบุอายุโจทก์ เป็นประโยชน์เพื่อตรวจสอบความสามารถในการฟ้องคดีและการแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถ ฉะนั้น แม้โจทก์จะมีได้ระบุอายุของตนลงในคำฟ้อง แต่เมื่อโจทก์เบิกความว่ามีอายุ ๔๐ ปี บรรลุนิติภาวะแล้ว ย่อมเพียงพอและถือเป็นฟ้องที่ชอบแล้ว (ฎีกาที่ ๔๓๔๕-๔๓๔๗/๒๕๓๐)

สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

- กรณีระบุอายุจำเลย เป็นประโยชน์เพื่อตรวจสอบเรื่องอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว การสอบถามและตั้งทนายให้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๓ และการลดมาตราส่วนโทษให้จำเลยตามมาตรา ๗๓, ๗๔, ๗๕ และ ๗๖
- ชาติและบังคับของจำเลย ตามมาตรา ๑๕๘ (๔) เป็นเรื่องสมัยก่อนที่ต่างชาติยังมีสิทธิสภาพนอกอาณาเขตในทางศาลอยู่ จึงหมายถึงว่าจำเลยเป็นคนในบังคับของชาติใด

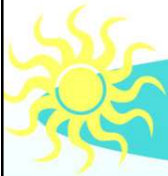
เนื้อหาของคำฟ้อง

มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี... (๕) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี”

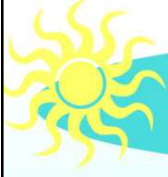
อนุมาตรา (๕) เป็นเรื่องการบรรยายฟ้องคดีอาญาต้องไม่เคลือบคลุม ซึ่งปัญหาเรื่องฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่นี้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ ศาลสามารถหยิบยกขึ้นมาวินิจฉัยได้ไม่ว่าจะอยู่ในชั้นศาลใด

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การบรรยายฟ้องในคดีอาญาต้องชัดเจนกว่าคดีแพ่ง และมีรายละเอียดพอสมควรเพื่อให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ ป.วิ.อ. บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแล้ว จึงไม่อาจนำ ป.วิ.พ. มาใช้บังคับด้วยการประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ได้ (ฎีกาที่ ๒๑๕๓/๒๕๔๓, ๓๕๓๐/๒๕๒๕, ๖๐๒๓/๒๕๓๓)

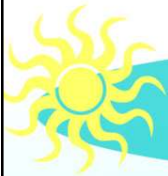

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

(๒.๑) ต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดนั้น หมายถึง การบรรยายถึงข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย (ฎีกาที่ ๒๘๘/๒๕๑๕ และที่ ๓๔๖๓/๒๕๖๓)

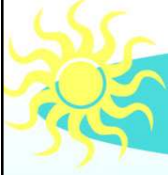
ถ้าฟ้องโจทก์ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิด แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ย่อมถือว่าเป็นการรับสารภาพตามฟ้องที่ไม่เป็นความผิด ศาลต้องพิพากษายกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

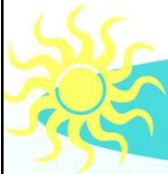
ฎีกาที่ ๒๐๕๕/๒๕๖๘ ความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจาร ตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสามนั้น การพรากหมายถึง การทำให้จากไป การพาไปเสียจาก การทำให้แยกออกจากกันหรือแยกออกไป **ความผิดฐานพรากเด็ก** อายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล **จึงหมายถึงการพาไปหรือแยกเด็กออกไปจากอำนาจปกครองดูแล** ทำให้อำนาจปกครองดูแลของบิดามารดาเด็กถูกรบกวนหรือถูกระทบกระเทือนโดยบิดามารดาเด็กไม่ให้เห็นยินยอม อันเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของบิดามารดาเด็ก การที่จำเลยไปที่บ้านของผู้เสียหายที่ ๑ และเข้าไปกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ ในห้องนอนของผู้เสียหายที่ ๑ โดยจำเลยมิได้พาหรือนำตัวผู้เสียหายที่ ๑ ไปที่อื่น จึงมิได้เป็นการพรากเด็กอันเป็นการขาดองค์ประกอบความผิด เมื่อขาดองค์ประกอบของการพรากเช่นนี้แล้ว การกระทำและเจตนาของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานพรากเด็กตามมาตราดังกล่าว แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพก็ถือว่าเป็นการรับสารภาพตามฟ้องที่ไม่เป็นความผิดที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกฟ้องความผิดฐานนี้เสีย จึงชอบแล้ว

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

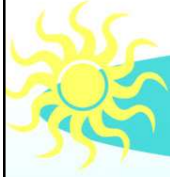
ฎีกาที่ ๒๑๐/๒๕๖๖ โจทก์บรรยายฟ้องความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๗ แต่เพียงว่าจำเลยไปยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้มีหนังสือรายงานต่อศาลเพื่อจับกุมและกักขังผู้มีชื่อโดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หากได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจดข้อความอันเป็นเท็จใดลงในเอกสารราชการใด ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานอย่างไร ฟ้องของโจทก์จึงเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

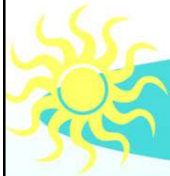
ฎีกาที่ ๕๕๙๔/๒๕๖๕ ป.อ. มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น...” นั้น การช่มชู้ใจหรือจงใจต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลอื่นมิใช่ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน เมื่อ ๓. เป็นผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลย จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการช่มชู้ใจหรือจงใจบุคคลอื่นเพื่อให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น การกระทำของจำเลยจึงขาดองค์ประกอบความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าว

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

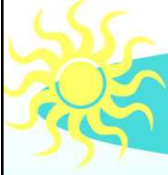
โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยพาไม้ขนาดเท่าใดไม่ปรากฏชัด เป็นอาวุธติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ และใช้ไม้เป็นอาวุธตีทำร้าย ณ. แต่โจทก์ไม่ได้กล่าวบรรยายในฟ้องถึงองค์ประกอบความผิดในข้อหาดังกล่าวว่าเป็นการพาอาวุธโดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุสมควรมาด้วย เช่นนี้ฟ้องโจทก์จึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๑ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๒๘๕/๒๕๖๐)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

🕒 ความผิดที่มี “พฤติการณ์ประกอบการกระทำ” เป็นองค์ประกอบภายนอก หรือ “มูลเหตุจูงใจ” ซึ่งเป็นเจตนาพิเศษ อันเป็นองค์ประกอบภายใน โจทก์ก็ต้องบรรยายมาให้ครบถ้วนด้วย มิฉะนั้น ถือว่าขาดองค์ประกอบความผิด เป็นฟ้องไม่ชอบ

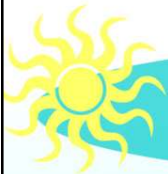

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

❁ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๒๒๐ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้ แก้วตลุมใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น...”

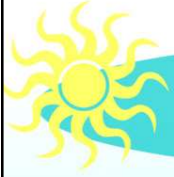
มาตรา ๒๒๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ แก่โรงเรือน ไร่ ไร่ที่จอดรถ หรือเรือสาธารณะ ทุ่นทอดจอดเรือ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งที่ทำไว้เพื่อป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น..”

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

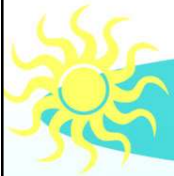
โจทก์ต้องบรรยายฟ้องถึงพฤติการณ์ประกอบการกระทำของจำเลยด้วยว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าว น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นมาด้วย มิฉะนั้น แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ก็ย่อมลงโทษจำเลยไม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๓๖๔/๒๕๐๖)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

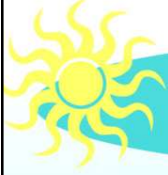
ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ โจทก์ต้อง
บรรยายฟ้องถึงมูลเหตุจงใจในการกระทำของจำเลยด้วยว่า
จำเลยกระทำการดังกล่าวโดยประการที่น่าจะเกิด หรืออาจเกิด
ความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนมาด้วยเช่นกัน (ฎีกาที่
๑๔๔๙๖/๒๕๕๘, ๖๑๘/๒๕๓๕ และที่ ๑๓๕๓๕/๒๕๕๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๑๘/๒๕๓๕ ตามคำฟ้องของโจทก์ฐานปลอม
เอกสาร มีใจความสำคัญเพียงว่าจำเลยกับพวก ร่วมกันปลอม
เอกสารซึ่งเป็นหนังสือมอบอำนาจ ๒ ฉบับ โดยกรอกข้อความลง
ในหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวซึ่งมีลายมือชื่อของ ย. โดยไม่ได้รับความ
ยินยอมเท่านั้น มิได้บรรยายว่าจำเลยกระทำเพื่อนำเอาเอกสาร
นั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือ
ประชาชนไว้ด้วย ฟ้องโจทก์จึงขาดองค์ประกอบอันสำคัญของ
ความผิดฐานปลอมเอกสาร เป็นฟ้องไม่ชอบ

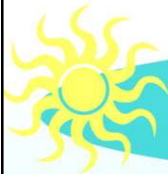
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าการบรรยายฟ้องของโจทก์ เมื่ออ่านโดยรวมแล้วทำให้พอเข้าใจได้ว่าโจทก์น่าจะได้รับความเสียหายแล้วก็ถือว่าครบองค์ประกอบความผิด

เช่น ฟ้องโจทก์ข้อ ๑ ถึง ๓ บรรยายว่าจำเลยปลอมเอกสาร แล้วเอาเอกสารที่ปลอมไปใช้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามลำดับจนทำให้โจทก์ต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินไป ก็เข้าใจได้ว่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์อย่างไรแล้ว จึงครบองค์ประกอบ

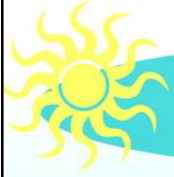
ความผิด (ฎีกาที่ ๒๓๕๓/๒๕๖๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

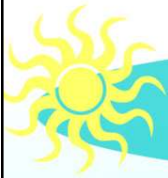
ฎีกาที่ ๔๖๘/๒๕๖๖ การบรรยายฟ้องความผิดฐานปลอมเอกสารตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๖๕ ต้องระบุองค์ประกอบภายในส่วนของเจตนาพิเศษให้ปรากฏด้วยว่า จำเลยได้กระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน เมื่อคำฟ้องของโจทก์บรรยายเกี่ยวกับหนังสือมอบอำนาจตามฟ้องว่า จำเลยคิดคดนำหนังสือมอบอำนาจที่โจทก์ลงลายมือชื่อไว้ไปใช้ในทางทุจริต และบรรยายต่อไปว่าโดยจำเลยนำหนังสือมอบอำนาจไปกรอกข้อความนำมาใช้ทำนิติกรรมสัญญาแก่โดยเสนาหาไม่มีค่าตอบแทน และจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ...

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

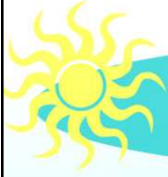
... คำฟ้องของโจทก์จึงบรรยายเจตนาของจำเลยในการกรอกข้อความลงในหนังสือมอบอำนาจแล้วว่ามีเจตนาไม่ซื่อเพื่อนำเอาหนังสือมอบอำนาจนั้นไปใช้ในกิจการซึ่งหมายถึงการงานที่ประกอบหรือกระทำการจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานที่ดินโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินส่วนของโจทก์ไปเป็นของจำเลย จึงเป็นการบรรยายข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบภายในดังกล่าวครบถ้วน และทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว เป็นฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

๖ องค์ประกอบความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๘/๕ มีว่า “ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน” ด้วย แต่ฟ้องโจทก์มิได้มีข้อความดังกล่าว และแม้จะอ่านฟ้องโจทก์โดยตลอดก็ไม่อาจทราบความหมายนี้ได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่ครบองค์ประกอบความผิด (ฎีกาที่ ๒๐๑๓๔/๒๕๕๖)

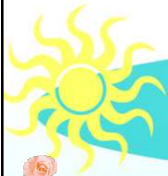

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน

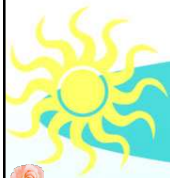
 ฎีกาที่ ๒๑๐/๒๕๖๖ การบรรยายฟ้องความผิดฐานแจ้งความเท็จ ต้องระบุชัดเจนถึงข้อความเท็จนั้นว่ามีข้อความเป็นอย่างใด และความจริงเป็นอย่างไร คำฟ้องของโจทก์บรรยายเพียงว่า จำเลยนำข้อความอันเป็นเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเทศบาล น. เพื่อขอคัดสำเนารายการทะเบียนราษฎรของผู้มีชื่อ แต่ข้อความเท็จนั้นจำเลยแจ้งว่าอย่างไรไม่ปรากฏ และถึงแม้โจทก์จะบรรยายฟ้องไว้ด้วยว่าในการขอคัดสำเนารายการทะเบียนราษฎร จำเลยแสดงข้อความอันเป็นเท็จด้วยการปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ...

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

... แต่โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องบรรยายฟ้องให้ชัดเจนด้วยว่าข้อความจริงที่จำเลยปกปิดไว้เป็นอย่างไร เหตุใดการปกปิดไว้นั้นจึงถือได้ว่าเป็นการแจ้งข้อความเท็จ การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี แม้หากเหตุผลอันจำเลยอ้างในคำร้องเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีหนังสือรายงานต่อศาลเพื่อจับกุมและกักขังผู้มีชื่อซ้ำอีกครั้งหนึ่งจะเป็นความเท็จ แต่ก็เป็นที่จำเลยกระทำต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยตรง หาได้เกี่ยวข้องกับหรือกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียใด ๆ ของโจทก์ **ถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้รับความเสียหายจากการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จของจำเลย โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานแจ้งความเท็จ**

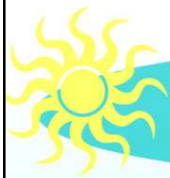

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

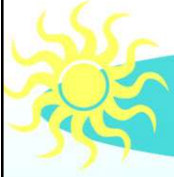
... โจทก์บรรยายฟ้องความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๗ แต่เพียงว่าจำเลยไปยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้มีหนังสือรายงานต่อศาลเพื่อจับกุมและกักขังผู้มีชื่อโดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ **หาได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจดข้อความอันเป็นเท็จใดลงในเอกสารราชการใด** ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานอย่างไร ฟ้องของโจทก์จึงเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

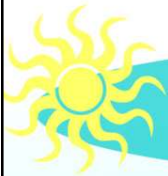
องค์ประกอบความผิดฐานเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนฯ/บริษัท กระทำหรือไม่กระทำการโดยทุจริต ตาม พ.ร.บ. กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔๑ มีว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคล” ด้วย ซึ่งโจทก์ต้องบรรยายมาในฟ้องให้ชัดเจน มิฉะนั้น ไม่ครบองค์ประกอบความผิด เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๕๘๑๕/๒๕๖๒)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

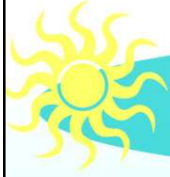
ฎีกาที่ ๘๑๕/๒๕๖๕ การกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒ และ ๔๖ แห่ง พ.ร.บ.กำหนดความรับผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนฯ ผู้กระทำความผิดจะต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อลงให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทขาดประโยชน์อันควรได้ แต่โจทก์ทั้งสิบเอ็ดมิได้บรรยายฟ้องว่าโจทก์ทั้งสิบเอ็ดซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้อย่างไรบ้าง จึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

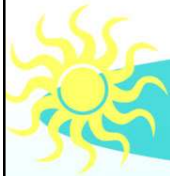
ความผิดต่อเสรีภาพฐานข่มขืนใจผู้อื่น ป.อ. มาตรา ๓๐๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใดหรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้าย จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น...”

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

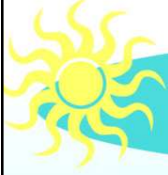
...พฤติการณ์จากคำว่า “จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น” เป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๐๕ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงต้องบรรยายมาในคำฟ้องให้ชัดเจนด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๕๗๖๕/๒๕๖๑)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

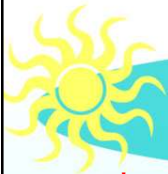
ความผิดฐานเบิกความเท็จ หรือนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ และ ๑๘๐ มีคำว่า “ความเท็จหรือพยานหลักฐานนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี” อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตราดังกล่าว โจทก์จึงต้องบรรยายมาในคำฟ้องให้ชัดเจนว่าเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างไรด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๑๘๒๑๑/๒๕๕๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

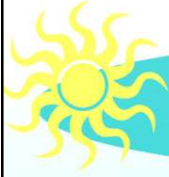
โจทก์บรรยายฟ้องแต่เพียงว่า จำเลยเบิกความเท็จในข้อสำคัญในคดี ซึ่งถ้าศาลเชื่อว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่แท้จริงแล้ว ทำให้โจทก์แพ้คดีได้ โดยโจทก์มิได้บรรยายให้แจ้งว่าข้อที่จำเลยเบิกความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างไร ซึ่งอาจทำให้โจทก์แพ้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๒๖๔๔/๒๕๕๔, ๑๓๖๕๗/๒๕๕๕, ๑๖๕๒/๒๕๓๖)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๔๑๒๕/๒๕๖๖ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ เป็นเรื่องที่ผู้กระทำความผิดมุ่งเอาความอันเป็นเท็จไปเบิกความต่อศาลในคดีใดคดีหนึ่งซึ่งความเท็จนั้นต้องเป็นข้อสำคัญแก่คดีที่เข้าเบิกความเป็นพยานต่อศาลนั้น การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เบิกความอันเป็นเท็จไว้ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑/๒๕.... ของศาลชั้นต้น แล้วจำเลยที่ ๓ นำคำเบิกความอันเป็นเท็จอันเป็นข้อสำคัญในคดีดังกล่าวไปยื่นในคดีอาญาที่ ๒/๒๕.... ของศาลชั้นต้น โดยจำเลยที่ ๑ ไม่เคยเข้าเบิกความรับรองยืนยันข้อเท็จจริงตามเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด จึงถือว่าฟ้องโจทก์มิได้บรรยายให้ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

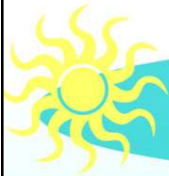

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

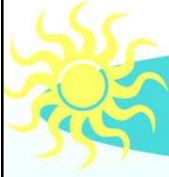
☀️ แต่ถ้าการบรรยายฟ้องของโจทก์ เมื่ออ่านโดยรวมแล้วทำให้พอเข้าใจได้ว่าเป็นข้อสำคัญในคดีก็ถือว่าครบองค์ประกอบความผิดแล้ว (ฎีกาที่ ๓๑๐๗/๒๕๕๒)

☀️ ตามคำฟ้องบรรยายว่า จำเลยเบิกความเป็นพยานในคดีอาญาที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำคุกจำเลย ส. จำเลย ในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองและพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำเลยเบิกความในชั้นศาลว่าไม่เห็นเหตุการณ์ขณะที่มีการยิงกัน ซึ่งเป็นความเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล และความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี...

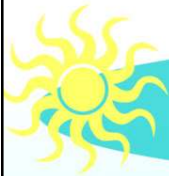
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แม้โจทก์มิได้บรรยายรายละเอียดว่า ข้อความอันเป็นเท็จที่จำเลยเบิกความเป็นข้อสำคัญในคดีก่อนอย่างไรก็ตาม แต่โจทก์ก็ได้บรรยายถึงการเบิกความอย่างไร เป็นความเท็จและความจริงเป็นอย่างไร ข้อที่ว่าจำเลยตำรวจ ส. เป็นคนร้ายฆ่าผู้ตายโดยใช้อาวุธปืนยิงหรือไม่นั้น จึงเป็นข้อสำคัญในคดีดังกล่าว เมื่อความจริงจำเลยเห็นจำเลยตำรวจ ส. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย แล้วจำเลยมาเบิกความว่า ไม่ได้เห็นไปคิดว่าใครเป็นคนยิงและถูกยิง ไม่เห็นเหตุการณ์ขณะที่มีการยิงกัน คำเบิกความของจำเลยตามที่โจทก์ฟ้อง ย่อมเป็นข้อสำคัญในคดีที่เข้าใจได้อยู่ในตัวเอง ฟ้องโจทก์จึงมีรายละเอียดพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี เป็นฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๑๗๒๐/๒๕๔๔ และที่ ๘๗๖๑-๘๗๖๓/๒๕๖๑)

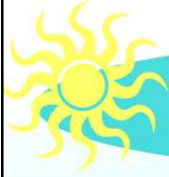
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๐๕๔/๒๕๖๖ การที่โจทก์บรรยายฟ้องในความผิดข้อหาเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ โดยกล่าวถึงข้อความซึ่งอ้างว่าจำเลยเอาความอันเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา และได้บรรยายฟ้องให้เห็นด้วยว่าความจริงเป็นประการใด แล้วต่อมาโจทก์ก็ได้บรรยายฟ้องต่อเรื่องเชื่อมโยงกับข้อหาเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง โดยกล่าวถึงข้อความซึ่งอ้างว่าจำเลยเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลไว้ด้วยแล้ว **ดังนั้น แม้โจทก์จะมีได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าความจริงเป็นประการใด...**

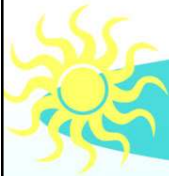
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แต่เมื่อได้อ่านคำฟ้องโดยรวมทั้งหมดแล้ว ก็เป็นที่เข้าใจได้ว่า ความจริงดังกล่าวก็เป็นเรื่องเดียวกันกับที่โจทก์บรรยายฟ้องให้เห็นว่าความจริงเป็นประการใดในข้อหาเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา จำเลยให้การปฏิเสธ ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษา จำเลยได้ยื่นฎีกา จึงบ่งชี้ว่าจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้อำนาจของโจทก์ในข้อหาเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ จึงเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๔ (๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

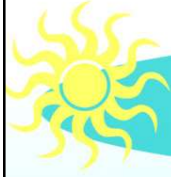
การที่โจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดฐานเป็นผู้ใช้ให้ผู้อื่น
เบิกความเท็จ มิได้ฟ้องว่าจำเลยเบิกความเท็จ โจทก์จึง
 ไม่จำเป็นต้องบรรยายฟ้องในฟ้องถึงข้อเท็จจริงอันเป็น
 องค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ (ฎีกาที่
 ๔๕๗/๒๕๓๗)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

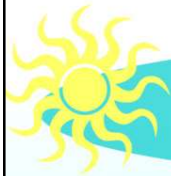
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานแจ้งข้อความอัน
เป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา ตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๒, ๑๗๔
 โจทก์ต้องบรรยายฟ้องด้วยว่า การแจ้งข้อความดังกล่าวมีเจตนา
 พิเศษเพื่ออะไร เช่น จะแกล้งให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตาม
 วิธีการเพื่อความปลอดภัย หรือจะแกล้งให้บุคคลใดต้องรับโทษ
 หรือรับโทษหนักขึ้นด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่
 ๕๖๓๗/๒๕๕๗)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

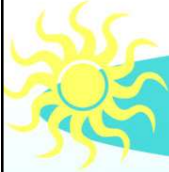
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานช่อง
โจร โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏด้วยว่า จำเลย
สมคบกันเพื่อกระทำความผิดอะไรและความผิดนั้นมี
กำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปมาด้วย
มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๒๑๑๘๘/๒๕๕๖)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

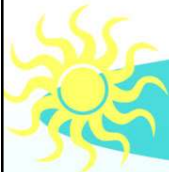
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานโกง
เจ้าหนี้ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า เจ้าหนี้ของ
จำเลยหรือผู้อื่นนั้นได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล
ให้ชำระหนี้ด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๒๕๑๐/
๒๕๖๒, ๒๑๘๓/๒๕๕๓, ๑๘๔/๔๕๔๑ และที่ ๕๐๓๖/
๒๕๕๘)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

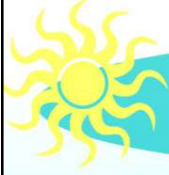
ฎีกาที่ ๖๑๐๔/๒๕๖๔ คำฟ้องของโจทก์ที่กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ แม้พอจับใจความได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นหนี้โจทก์เนื่องจากผิดสัญญาขายฝากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แต่การโอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้อื่นเพื่อให้เจ้าหนี้ของตนได้รับชำระหนี้ อันจะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐ นั้น จะต้องปรากฏว่าเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และผู้กระทำก็ต้องรู้ว่าเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ แต่คำฟ้องโจทก์มิได้ระบุเช่นนั้น คงบรรยายเพียงว่าจำเลยทั้งสองกระทำไปโดยคาดหมายว่าโจทก์อาจฟ้องร้องบังคับคดีเท่านั้น คำฟ้องโจทก์ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

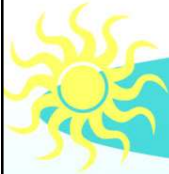
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐาน
ยักยอก โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า
หลังจากที่จำเลยครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นแล้วมี
พฤติการณ์เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้น โดยแสดงให้เห็นว่า
ตนเป็นเจ้าของด้วย (**ฎีกาที่ ๕๒๔๔/๒๕๕๑**)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

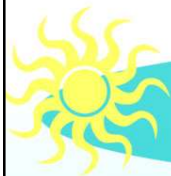
ฎีกาที่ ๓๔๑๔/๒๕๖๕ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายขายสินค้าของโจทก์ มีหน้าที่รับเงินค่าสินค้ากับจัดทำใบส่งของและใบเสร็จรับเงิน โดยเจตนาทุจริต ปลอมใบส่งของและใบเสร็จรับเงินโดยแก้ไขราคาสินค้าของโจทก์ที่จำเลยจำหน่ายแก่ลูกค้า ให้ต่ำกว่าราคาที่เป็นจริงของสินค้าที่ลูกค้าสั่งซื้อ อันเป็นการหลอกลวงโจทก์ให้หลงเชื่อว่าใบส่งของและใบเสร็จรับเงินดังกล่าวเป็นเอกสารที่แท้จริง แล้วจำเลยเบียดบังยกยอกเงินส่วนต่างของราคาสินค้าที่ลูกค้าชำระไปเป็นของตน แม้ตามคำฟ้องจะเป็นการบรรยายความผิดฐานฉ้อโกงมาด้วย

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

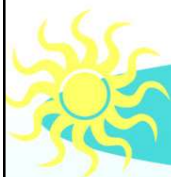
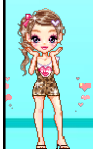
แต่การกระทำอันเดียวกันอาจเป็นความผิดฐานฉ้อโกงหรือยกยอกฐานหนึ่งฐานใดก็ได้ และเป็นเรื่องในใจของจำเลยว่าจำเลยมีเจตนาปลอมใบส่งของและใบเสร็จรับเงินเพื่อการหลอกลวงให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง หรือเพื่อปกปิดการกระทำผิดฐานยกยอกของตน กรณีจึงไม่ทำให้จำเลยไม่เข้าใจฟ้องหรือหลงต่อสู้อย่างใด ทั้งฟ้องของโจทก์ประสงค์ให้ศาลเลือกลงโทษจำเลยแต่เพียงฐานใดฐานหนึ่งเท่านั้น จึงไม่เป็นฟ้องที่ขัดแย้งกันเองหรือเคลือบคลุม ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

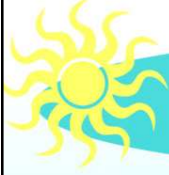
การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้ แล้วเบียดบังไปเป็นของตนเองโดยทุจริตนั้น ไม่จำเป็นต้องบรรยายว่าจำเลยทำการเบียดบังยกยอกทรัพย์สินนั้นไปอย่างไร (ฎีกาที่ ๒๔๐๔/๒๕๓๓, ๓๕๒๕/๒๕๒๕)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

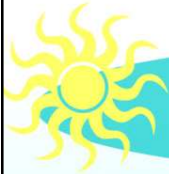
แต่ถ้าฟ้องว่ายกยอกผลกำไรของห้างหุ้นส่วน จำนวนเงินที่ยกยอกเอาไปย่อมเป็นข้อเท็จจริงและรายละเอียดซึ่งเป็นมูลกรณีของความผิด จึงต้องบรรยายให้ชัดเจนด้วย

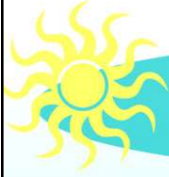
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องว่า ป. บิดาโจทก์กับจำเลย ซึ่งเป็นหุ้นส่วนประกอบกิจการค้าไม้และจำหน่ายโคงศพมีผลกำไรจากการประกอบกิจการซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนต้องแบ่งปันกัน และจำเลยเบียดบังผลกำไรในส่วนที่เป็นทรัพย์สินมรดกของ ป. ไปโดยทุจริต ผลกำไรอันจำเลยเบียดบังไปมีจำนวนเท่าใดย่อมถือเป็นข้อเท็จจริงและรายละเอียดอันเป็นมูลกรณีของความผิด โจทก์จึงต้องแสดงในฟ้องให้ชัดเจนว่าเมื่อห้างหุ้นส่วนสามัญเลิกกันเนื่องจากผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตายแล้ว สิ้นทรัพย์...

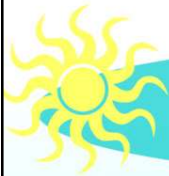
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...ของห้างหุ้นส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังการชำระหนี้ที่กฎหมายกำหนดลำดับก่อนหลังไว้ อันถือเป็นผลกำไรของห้างหุ้นส่วนนั้น มีอยู่จำนวนเท่าใด และผลกำไรในส่วนของ ป. ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยเบียดบังเอาไปโดยทุจริตมีอยู่เท่าใด เพื่อที่จำเลยจะได้ตรวจสอบและต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้องว่าผลกำไรนั้นหากมีอยู่จริง ใช่ตามจำนวนที่โจทก์ฟ้องกล่าวหาหรือไม่ โจทก์จะบรรยายฟ้องเพียงว่าห้างหุ้นส่วนมีผลกำไรแล้วสืบพยานในภายหลังเพื่อแสดงให้เห็นจำนวนผลกำไรในส่วนของ ป. หาได้ไม่ (ฎีกาที่ ๒๖๔/๒๕๖๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

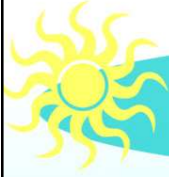
ส่วนการยกยกออกที่ผู้กระทำซึ่งเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันย่อมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๔ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจำเลยมีอาชีพหรือธุรกิจอันเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนด้วย หากไม่บรรยายไว้ แม้โจทก์จะระบุอ้างมาตราดังกล่าวมาท้ายฟ้อง ย่อมลงโทษจำเลยตามมาตรานี้ไม่ได้ เพราะเกินจากคำบรรยายฟ้อง (ฎีกาที่ ๕๒๕/๒๕๓๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

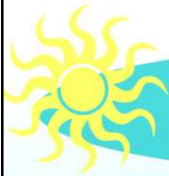
องค์ประกอบความผิดของความผิดฐานบุกรุก โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจำเลยเข้าไปเพื่อยึดถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น หรือเข้าไปกระทำการใดอันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์โดยปกติสุขด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๓๓๓๔/๒๕๕๔, ๒๐๕๘/๒๕๓๐)

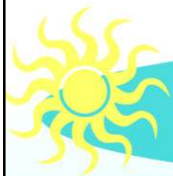
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าการบรรยายฟ้องของโจทก์ อ่านโดยรวมพอเข้าใจ ได้ว่าเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข ถือว่า ครบองค์ประกอบความผิด จำเลยเข้าใจแล้ว

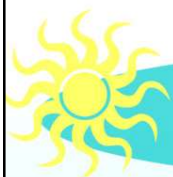
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุอันสมควรแล้วร่วมกันตัดต้นแสมของผู้เสียหาย โดยมีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตาม ป.อ. มาตรา ๙๓, ๓๕๘, ๓๖๒, ๓๖๕ แม้ใน คำฟ้องจะไม่ได้บรรยายมาด้วยว่าเป็นการเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์ร่วมโดยปกติสุขก็ตาม แต่ในคำฟ้องระบุว่ามีการเข้าไปตัดฟันต้นแสม ย่อมมีความหมายบ่งชี้ชัดอยู่ในตัวแล้ว ว่าเป็นการเข้าไปรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์ร่วมโดยปกติสุขอยู่แล้ว ซึ่งจำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ ขอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๑๒๐๘๒/๒๕๕๓)

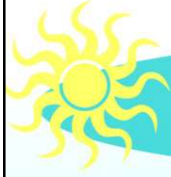
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานขโมย โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจากการหลอกลวง นั้น จำเลยได้ทรัพย์สินไปจากผู้เสียหาย หรือทำให้ผู้เสียหายต้องถอน ทำลายเอกสารสิทธิด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๗๘/๒๕๖๕ และที่ ๓๕๒/๒๕๓๖)

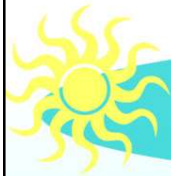
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ต้องบรรยายฟ้องว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยเจ้าพนักงานผู้กระทำให้เจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย มิฉะนั้นไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๘๕๓๓/๒๕๖๑, ๑๓๒๗๔/๒๕๕๘ และที่ ๒๔๔๕/๒๕๖๒)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

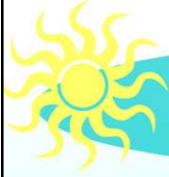
แต่ถ้าเมื่ออ่านฟ้องโจทก์โดยรวมแล้ว พอเข้าใจได้
ว่าจำเลยใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางทุจริต ก็ถือว่า
ครบองค์ประกอบความผิด และทำให้จำเลยเข้าใจ
ข้อหาที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ก็เป็นฟ้อง
ที่ชอบแล้ว

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

คำฟ้องของโจทก์ได้แสดงโดยแจ้งชัดว่า จำเลยทั้งเก้าร่วมกำหนด
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโยกย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาโดยไม่มีอำนาจ และใช้อำนาจแต่งตั้งโยกย้ายได้ตามอำเภอใจ ไม่
คำนึงความเดือดร้อนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน
สังกัด เป็นเหตุให้โจทก์ขาดคุณสมบัติที่จะย้าย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่
โจทก์ แม้โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งเก้าร่วมกันออกข้อกำหนด
เพื่อกลับแก่งโจทก์หรือ ผู้หนึ่งผู้ใดให้ได้รับความเสียหาย...

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แต่การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า การที่จำเลยทั้งเก้าออกข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อให้จำเลยทั้งเก้ามีอำนาจอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้บุคคลใดย้ายตามอำเภอใจของจำเลยทั้งเก้า (อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยทุจริต) ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยทั้งเก้ากระทำไปเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือผู้อื่น ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดองค์ประกอบของความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ (ฎีกาที่ ๑๔๐๖๒/๒๕๕๘ และที่ ๒๔๐๘/๒๕๖๐)

ขอขอบคุณ

จบการบรรยาย
ครั้งที่ ๑

บรรยายครั้งต่อไป
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๕๐ น.

